

[Főoldal](#) > ... > [Bírósági Eljárások](#) > [Polgári Ügyek](#) > [Bizonyításfelvétel](#) > [Latvia](#)

Bizonyításfelvétel

 Lettország

Tartalomszolgáltató:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 A bizonyítási teher

A feleknek kell bizonyítaniuk azokat a tényeket, amelyekre állításukat vagy kifogásaikat alapozzák. A felperesnek alá kell támasztania az állításait, az alperesnek pedig a kifogásait.

1.1 Melyek a bizonyítási teherre vonatkozó szabályok?

A bizonyítékokat a peres felek és más érdekelt személyek nyújtják be. Ha valamely peres fél vagy más érdekelt személy nem tud beszerezni egy adott bizonyítékot, és ezzel kapcsolatosan indokolt kérelmet nyújt be, a bíróság bekérheti az érintett bizonyítékot.

1.2 Vannak-e olyan szabályok, amelyek bizonyos tények tekintetében mentesítenek a bizonyítási teher alól? Milyen esetekben? Lehetséges-e egy konkrét jogi vélelmet bizonyítással megdönteni?

Ha a bíróság valamely tényt köztudomásúnak ismer el, azt nem kell bizonyítani.

Azokat a tényeket, amelyek egy polgári jogi jogvitában hozott jogerős ítéletben már megállapítást nyertek, nem kell újra bizonyítani az ugyanazon felek közötti más polgári jogi jogvitákban.

A büntetőügyben hozott jogerős bírósági ítélet kötelező a büntetőítélet hatálya alá tartozó személy polgári jogi felelősségével kapcsolatos ügyben eljáró bíróságra nézve, de kizárólag abban a tekintetben, hogy történt-e bűncselekmény vagy mulasztás, és hogy azt a szóban forgó személy követte-e el vagy tette lehetővé.

A jogszabályok szerint megállapítottnak minősülő tényeket nem kell bizonyítani. Az ilyen vélelmek a rendes eljárás szerint megdönthetők.

A polgári perrendtartásról szóló törvényben meghatározott eljárásoknak megfelelően a peres félnek nem kell bizonyítania azokat a tényeket, amelyeket a másik fél nem vitat.

1.3 Milyen mértékben kell a bíróságnak meggyőződnie valamely tényről ahhoz, hogy ítéletét e tény fennállására alapozza?

A bíróságnak a bizonyítékokat saját meggyőződése alapján kell értékelnie, a bírósági eljárás során elvégzett alapos, teljes körű és tárgyilagos értékelés szerint, valamint a logikai elveken, a tudományos ismereteken és a mindennapi tapasztalatokból származó megfigyeléseken alapuló jogi megközelítésnek megfelelően. Ítéletében a bíróságnak meg kell indokolnia, hogy miért részesített előnyben egy adott bizonyítékot egy másikkal szemben, és hogy egyes tényeket miért fogadott el bizonyítottnak, másokat pedig miért nem. Egyetlen bizonyítéknak sincs előre meghatározott módon kötelező ereje a bíróságra nézve.

2 A bizonyításfelvétel

2.1 A bizonyításfelvétel minden esetben valamelyik fél kérelmére történik, vagy bizonyos esetekben a bíró maga is kezdeményezheti azt?

A polgári perrendtartásról szóló törvény kimondja, hogy a bizonyítékok benyújtása a felek feladata, rendelkezik azonban bizonyos esetekről, amikor a bíróság hivatalból is beszerezhet bizonyítékokat (ha például az ügy gyermek érdekeit is érinti). Ha a bíróság megállapítja, hogy nem nyújtottak be bizonyítékot olyan tény vagy tények alátámasztására, amelyekre valamely fél az állításait vagy a kifogásait alapozta, a bíróság tájékoztatja erről a feleket, és szükség esetén határidőt szab a bizonyítékok benyújtására.

2.2 Ha a bíróság helyt ad a fél bizonyításfelvételre vonatkozó kérelmének, mik a következő lépések?

Az írásbeli és a tárgyi bizonyítékokat a felek nyújtják be a bírósághoz. Ha a felek szóbeli bizonyítékokra hivatkoznak, a bíróság tanúvallomásuk meghallgatása céljából a felek által megjelölt tanúkat beidézi a bírósági tárgyalásra. A bíróság ezután felveszi a bizonyítékot az ügy irataiba.

2.3 Mely esetben utasíthatja el a bíróság a fél bizonyításfelvételre irányuló kérelmét?

A bíróság kizárólag a jogszabályban előírt és a tárgyhoz tartozó bizonyítást engedélyezi. A bíróság elutasíthatja a bizonyítékot, ha azt kevesebb mint 14 nappal a bírósági tárgyalás előtt nyújtják be, kivéve, ha a bíró más határidőt állapított meg a bizonyítékok benyújtására. Az ügy tárgyalása során bármelyik fél vagy harmadik személy indokolással ellátott kérelmére bizonyíték nyújtható be, feltéve, hogy ez nem késlelteti az ügy elbírálását, illetve ha a bíróság elfogadja, hogy a bizonyítékot alapos ok miatt nem nyújtották be időben, vagy ha a bizonyíték olyan tényekre vonatkozik, amelyekre az eljárás során derült fény.

Nem fogadható el bizonyítékként az ismeretlen forrásból vagy olyan személytől származó információkon alapuló tanúvallomás, akit a bíróság nem hallgatott meg.

2.4 Milyen bizonyítási eszközök léteznek?

A peres felek és az érdekelt harmadik személyek által közölt, az állításaik vagy kifogásaik alapjául szolgáló tényekkel kapcsolatos információkat tartalmazó észrevételek, ha azokat a bírósági tárgyaláson megvizsgált és értékelt egyéb bizonyítékok alátámasztják;

tanúk és szakértők vallomása;

írásbeli bizonyítékok: okiratok vagy egyéb olyan szövegek, amelyek betűkkel, számokkal és más írásbeli jelekkel, illetve egyéb technikai eszközök és adathordozók (hang- vagy videofelvétel, lemezek stb.) alkalmazásával információkat rögzítenek az üggyhez tartozó tényekről;

- tárgyi bizonyítékok,
- szakértői jelentések,
- szakértői vélemények,
- közintézmények jelentései.

2.5 Milyen módon vehető fel a tanúk vallomása, és különbözik-e ez a szakértő tanúk meghallgatásától? Melyek az írásbeli bizonyítékok és a szakértői jelentések/vélemények benyújtásának szabályai?

Az említettek között nincs lényeges különbség, mivel a szakértők és más tanúk vallomásai, valamint a szakértők írásbeli nyilatkozatai is bizonyítéknak minősülnek. A bíróság idézése alapján a tanúnak vagy a szakértőnek meg kell jelennie a bíróság előtt annak érdekében, hogy a valóságnak megfelelő vallomást tegyen az általa ismert körülményekről (tanúként), illetve hogy a saját nevében objektív véleményt formáljon az általa megvizsgált tudományos, műszaki, művészeti vagy egyéb tényekről.

2.6 Van-e olyan bizonyítási mód, amely erősebb a többinél?

Egyetlen bizonyítéknak sincs előre meghatározott kötelező ereje a bíróságra nézve, a bíróságnak azonban az ítéletében meg kell indokolnia, hogy miért részesített előnyben egy adott bizonyítékot egy másikkal szemben, és hogy egyes tényeket miért fogadott el bizonyítottnak, másokat pedig miért nem.

2.7 Van-e kötelezően előírt bizonyítási mód egyes tények bizonyítására?

Igen. A jogszabályok értelmében kizárólag meghatározott bizonyítási eszközökkel bizonyítható tények más bizonyítási eszköz útján nem bizonyíthatók.

A bíróság kizárólag a jogszabályban előírt bizonyítási eszközöket fogadja el.

2.8 Kötelezi-e a jog a tanúkat a vallomástételre?

A bíróságra beidézett tanú – a jogszabályban meghatározott eseteket kivéve – nem tagadhatja meg a vallomástételt.

2.9 Milyen esetben tagadhatják meg a vallomástételt?

Az alábbi személyek tagadhatják meg a vallomástételt:

- egyenes ági hozzátartozók, első és másodfokú oldalági hozzátartozók, házastársak és a házastárs révén szerzett első fokú hozzátartozók, valamint a felek családtagjai,
- a felek gyámja és gondnoka, valamint a felek gyámsága vagy gondnoksága alatt álló személyek,
- azok a személyek, akik az egyik féllel jogvitában állnak egy másik ügyben.

2.10 Alkalmazható-e szankció a tanúskodást megtagadó személlyel szemben, illetőleg a személy kényszeríthető-e a vallomástételre?

Az a 14. életévét betöltött tanú, aki a vallomástételt a bíróság által érvénytelennek nyilvánított okból megtagadja, vagy szándékosan hamis tanúvallomást tesz, a Büntető Törvénykönyv szerint bűncselekményt követ el.

Ha a tanú bírósági vagy bírói idézésre kellő indok nélkül nem jelenik meg, a bíróság legfeljebb 60 EUR összegű bírságot szabhat ki rá, vagy előállíttathatja.

2.11 Van-e olyan személy, akitől nem szerezhető be tanúvallomás?

A lelkipásztorok nem kötelesek tanúvallomást tenni olyan tényekkel kapcsolatban, amelyekről gyónás során szereztek tudomást, és azok a személyek sem kötelezhetők vallomástételre a rájuk bízott információkkal kapcsolatban, akik a beosztásuknál vagy a hivatásuknál fogva nem fedhetik fel ezeket az információkat.

- A kiskorúak nem kötelesek vallomást tenni olyan tényekről, amelyek szüleik, nagyszüleik vagy testvéreik ellen szolgálnak bizonyítékkul.
- Nem kötelesek vallomást tenni azok a személyek, akik testi vagy szellemi fogyatékoságuk miatt nem tudják megfelelően értékelni az ügy szempontjából jelentős körülményeket.
- A hét év alatti gyermekek nem kötelesek tanúvallomást tenni.

2.12 Mi a bíró és a felek szerepe a tanú kihallgatásában? Milyen feltételekkel tehető tanúvallomás videokonferencia útján vagy egyéb technikai eszközök segítségével?

A tanúként beidézett személyek kötelesek megjelenni a bíróságon, és a valóságnak megfelelő vallomást tenni minden olyan tényről, amelyekről tudomásuk van. A tanúk kötelesek válaszolni a bíróság és a felek által feltett kérdésekre. A bíróság a tanút annak lakóhelyén is meghallgathatja, ha a tanú betegsége, idős kora vagy fogyatékosága, illetve más alapos indok miatt nem tud megjelenni a bíróságon az idézés szerint. Tartózkodási helyétől függően a tanút videokonferencia útján, illetve egy kifejezetten erre a célra felszerelt helyszínen is meghallgatja a bíróság.

3 A bizonyítékok értékelése

3.1 Ha az egyik fél nem jogszerűen szerezte be a bizonyítékokat, vonatkozik-e valamilyen korlátozás a bíróságra az ítélethozatallal kapcsolatban?

A peres felek vitathatják az írásbeli bizonyítékok hitelességét.

Az írásbeli bizonyítékot nem vitathatja az a személy, aki azt aláírta. Ez a személy külön keresetet nyújthat be a bizonyíték megtámadása érdekében, ha az aláírását kényszer, fenyegetés vagy csalás útján szereztek meg. A fél az írásbeli bizonyítékok meghamisítására hivatkozva is jogosult indokolással ellátott kérelmet benyújtani. Ha a bíróság megállapítja, hogy a bizonyítékot meghamisították, azt kizárja, és értesíti az ügyészséget a hamisításról. A bíróság az írásbeli bizonyíték meghamisítását állító kérelem vizsgálata céljából szakértői jelentés készítését rendelheti el, vagy további bizonyítékokat gyűjthet. Ha a bíróság megállapítja, hogy valamely fél megalapozatlanul kezdeményezett jogvitát az írásbeli bizonyíték meghamisításáról, pénzbírságot szabhat ki.

A polgári perrendtartásról szóló törvény szerint a tanúként megidézett személyek kötelesek megjelenni a bíróságon, és kötelesek a valóságnak megfelelő vallomást tenni minden olyan tényről, amelyről tudomásuk van. Ha valamely fél tanúvallomással kíván bizonyítani valamilyen körülményt, a tanú meghallgatása iránt a bírósághoz intézett kérelmében ismertetnie kell, hogy a tanú az ügy mely lényegi elemét tudja a vallomásával alátámasztani.

3.2 Ha félként veszek részt az ügyben, bizonyítéknak számít-e a nyilatkozatom?

A peres felek és harmadik személyek által közölt, az állításaik vagy kifogásaik alapjául szolgáló tényekkel kapcsolatos információkat tartalmazó észrevételek akkor fogadhatók el bizonyítékként, ha azokat a bírósági tárgyaláson megvizsgált és értékelt egyéb bizonyítékok alátámasztják. Ha az egyik fél elismeri a másik fél állításai vagy kifogásai alapjául szolgáló tényeket, a bíróság azokat bizonyítottnak tekintheti, ha nincsenek kételyei afelől, hogy az elismerés nem csalás, erőszak, fenyegetés vagy tévedés eredménye, illetve hogy annak célja nem az igazság eltitkolása.

4 Ez a tagállam a bizonyításfelvételről szóló rendelet 2. cikkének (1) bekezdésével összhangban meghatározott-e más olyan hatóságokat, amelyek a rendelet alapján polgári vagy kereskedelmi ügyekben folytatott bírósági eljárások céljából hatáskörrel rendelkeznek bizonyításfelvételre? Amennyiben igen, milyen eljárásokban rendelkeznek hatáskörrel a bizonyításfelvételre? Csak bizonyításfelvételt kérhetnek vagy segíthetnek a bizonyításfelvételben egy másik tagállam kérelme alapján? Lásd még a bizonyításfelvételről szóló rendelet 2. cikkének (1) bekezdése szerinti értesítést

A bíróságokon kívül más hatóságokat nem jelöltek ki.

Last update: 27/04/2026

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.